

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 30, No 1 (1979)

Υπεύθυνοι σύμφωνα με το νόμο

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
 Επιστημονικό Συμβούλιο άνεγχορισμένο, άριθ. άποφ. 5410/19.2.1975
 Πρωτοδικείου Αθηνών.
 Πρόεδρος γιά τό έτος 1979:
 Κων. Τριλιτάξης

ΕΚΔΟΤΗΣ: Έκδίδεται υπό άφειγή πενταμελούς συντακτικής έπιτροπής (Σ.Ε.) μελών της Ε.Κ.Ε.

ΥΠ/ΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ: Ο Πρόεδρος της Σ.Ε. Λουκάς Εύσταθίου, Ζαλοκίστα 30, Χαλάνδρι. Τηλ. 6823459

Μέλη Συνχής Έπι:
 Χ. Παππούς
 Α. Σεμένης
 Ι. Δημητριάδης
 Α. Σαραβάνος

Στοιχειοθεσία - Έκτύπωση:
 ΕΠΙΤΑΛΟΦΟΣ Ε.Π.Ε.
 Άρσήςτου 12 - 16 - Αθήνα
 Τηλ. 9217513 - 9214820
 ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Αθήνα

Ταχ. Διεύθυνση:
 Ταχ. θορίς 546
 Κεντρικό Ταχυδρομείο
 Αθήνα

Συνδρομαί:

Έτησια έσωτερικού	δρχ.	300
Έτησια έξωτερικού	*	450
Έτησια φοιτητών ήμεδαπής	=	100
Έτησια φοιτητών άλλουδαπής	=	150
Τμή ήμισυ έτους	=	75
Ίδρύματα κλπ.	=	500

Address: P.O.B. 546
 Central Post Office
 Athens - Greece

Redaction: L. Ffstathiou
 Zalokosta 30,
 Halandri
 Greece

Subscription rates:
 (Foreign Countries)
 \$ U.S.A. 15 per year.

Δελτίον

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
 ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
 ΤΟΜΟΣ 30
 ΤΕΥΧΟΣ 1

Άνουάριος - Μάρτιος
 1979

Bulletin

OF THE HELLENIC
VETERINARY MEDICAL SOCIETY

QUARTERLY
 SECOND PERIOD
 VOLUME 30
 No 1

January - March
 1979

Έπιταγής και έμβήματα άποστέλλονται έξ' όνόματι κ. Άγγ. Παπαδοπούλου, Κτην. Ίνστι. Υγιεινής και Τεχνολογίας Τροφίμων, Άερά όδός 75, Τ.Τ. 303.

Άχιλλέως Πανέτσου: 'Υγιεινή Τροφίμων Ζωικής Προελεύσεως

Σ. Α. Γεωργάκης

doi: [10.12681/jhvms.21379](https://doi.org/10.12681/jhvms.21379)

Copyright © 2019, ΕΚΕ Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Γεωργάκης Σ. Α. (2019). Άχιλλέως Πανέτσου: 'Υγιεινή Τροφίμων Ζωικής Προελεύσεως. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 30(1), 72-74. <https://doi.org/10.12681/jhvms.21379>

BIBΛIOKPIΣIA **BOOK REVIEW**

Ἀχιλλέως Πανέτσου: Ὑγιεινὴ Τροφίμων Ζωικῆς Προελεύσεως. Θεσσαλονίκη, 1978.

Κυκλοφόρησε ἡ 4η ἐκδοση τοῦ συγγράματος τοῦ καθηγητοῦ τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης κ. Ἀχιλ. Πανέτσου, σὲ δύο τόμους, μὲ περισσότερες ἀπὸ 2.000 σελίδες καὶ μὲ πολλές εἰκόνες.

Τὸ σύγγραμμα αὐτό, πού εἶναι τὸ πρῶτο τυπωμένο σὲ μονοτυπία καὶ τὸ μοναδικὸ ἑλληνικὸ βιβλίο πού ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ τῶν τροφίμων, ἀποτελεῖται ἀπὸ 9 κεφάλαια καὶ ἀπὸ παράρτημα πού περιέχει τὴν ἑλληνικὴ Νομοθεσία περὶ τροφίμων ζωικῆς προελεύσεως ἢ ὅποια ἰσχύει σήμερα.

Τὸ 1ο κεφάλαιο ἀσχολεῖται μὲ τὴν ὑγιεινὴ τοῦ νωποῦ κρέατος καὶ περιλαμβάνει 17 ὑποκεφάλαια πού ἀναφέρονται: Στὴν ἐξέλιξη τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ κρέατος διὰ μέσου τῶν αἰώνων, στὴν ἀσκηση τῆς ἐπιθεωρήσεως αὐτῆς, στὴν ὑγιεινὴ τῶν Σφαγείων, στὴν ὑγιεινὴ τῆς προετοιμασίας τοῦ κρέατος (πάχυνση ζώων, μεταφορά, ἀνάπαυση, ἐξέταση πρὶν ἀπὸ τὴ σφαγὴ, ἐκτίμηση τῶν σφαγίων (ποιότητες καὶ κατηγορίες αὐτῶν), ἀπόδοση σὲ κρέας, μετατροπὴ τῶν σφαγίων σὲ κρέας (θανάτωση, ἐκδορά, ἐκσπλαχνισμός, τεμαχισμός κλπ.) στὸ 5ο τερτατημόριο, στὴν μελέτη τοῦ κρέατος (ἱστολογικὴ ὕφή, χημικὴ σύσταση, φυσιολογικὲς μεταβολές, ὅπως νευρικὴ ἀκαμνία, ὠρίμανση κλπ., ὀργανοληπτικὲς, ὅπως χρῶμα, σύσταση — τρυφερότητα, γευστικὴ ὁσμὴ — ἄρωμα καὶ pH καὶ θρεπτικὴ ἀξία τοῦ κρέατος, στὸν προσδιορισμὸ τῆς προελεύσεως τῶν διαφόρων κρεάτων, στὴν παθολογία τῶν σφαγίων ζώων (παθήσεις γενικὲς, ὅπως φλεγμονή, ὑπερθερμία, ἐναπόθεση χρωστικῶν, ἐκφύλιση, νέκρωση, ἀτροφία — ὑπερτροφία, ἰσχνότητα, ἀπίσχυαση — καχεξία, κακοσμία κλπ., εἰδικὲς παθήσεις τῶν διαφόρων συστημάτων καὶ ὀργάνων καὶ κυριώτερα νοσήματα σχετιζόμενα μὲ τὴ Δημοσίαν Ὑγεία), στὴν τεχνικὴ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν σφαγίων, στίς κατασχέσεις, μερικὲς καὶ ὀλικὲς, στὸν χαρακτηρισμὸ καὶ τὴν σφράγιση τῶν κρεάτων, στὴν ἐπανεξέταση τῶν κατασχομένων σφαγίων, στὴν ἀξιοποίηση καὶ διάθεση αὐτῶν, στὴν ὑγιεινὴ τῆς ἐμπορίας τοῦ κρέατος καὶ στὴν μικροβιολογία αὐτοῦ (μόλυνση τοῦ κρέατος, σήψη, φωσφορισμός, εὐρωτίαση, σιτογενεῖς διαταραχὲς τῆς ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως τοξικολογικῆς, ἀλλεργικῆς, μικροβιακῆς (ζωονόσοι — τροφικαὶ δηλητηριάσεις) καὶ ραδιολογικῆς προελεύσεως).

Τὸ 2ο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ τοῦ συντηρημένου κρέατος.

Τὸ 3ο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ τῶν κρεατοσκευασμάτων καὶ τῶν ἐργοστασιῶν παραγωγῆς αὐτῶν.

Τὸ 4ο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ καὶ τὴν συντήρηση τοῦ κρέατος τῶν θηραμάτων.

Τὰ 5ο καὶ 6ο κεφάλαια ἀναφέρονται στὴν ὑγιεινὴ καὶ τὴ συντήρηση τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ὠν.

Τὸ 7ο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ καὶ τὴ συντήρηση τῶν ἀλιευμάτων καὶ τῶν λοιπῶν ἐδωδίδιμων ποικιλοθέρμων ζώων.

Τὸ 8ο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ καὶ τὴ συντήρηση τοῦ γάλακτος καὶ τῶν γαλακτοκομικῶν προϊόντων καὶ

Τὸ 9ο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ καὶ τὴ συντήρηση τοῦ μέλιτος.

Τὸ σύγγραμμα τελειώνει μὲ τὸ παράρτημα τῆς ἐλληνικῆς Νομοθεσίας περὶ τροφίμων ποῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ 370 σελίδες.

Στὸ τέλος κάθε κεφαλαίου παρατίθεται πλούσια βιβλιογραφία, ἐλληνικὴ καὶ ξένη. Ἀκόμα, στὰ ἀντίστοιχα κεφάλαια περιλαμβάνονται καὶ οἱ διατάξεις τῆς ΕΟΚ ποῦ ἀναφέρονται στὴν ὑγιεινὴ καὶ διακοινοτικὴ ἔμπορία τοῦ κρέατος.

Ὁ συγγραφέας, μὲ τὴ γνωστὴ μετριοφροσύνη ποῦ τὸν χαρακτηρίζει, γράφει στὸν πρόλόγὸ του πὼς τὸ βιβλίο ἀπευθύνεται κυρίως στοὺς φοιτητὲς τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς. Ὅμως ἡ πληρότητα τοῦ ἔργου, ἡ βιβλιογραφικὴ ἐνημέρωσή του κι ἀκόμα ἡ ὀλοκληρωμένη ἀναφορά του στὴ Νομοθεσία (ἐλληνικὴ καὶ ΕΟΚ) ποῦ ἰσχύει σήμερα, τὸ κάνουν ἀπαραίτητο βοήθημα ὄχι μόνο γιὰ κάθε φοιτητὴ τῆς Κτηνιατρικῆς ἀλλὰ καὶ γιὰ κάθε φτασμένο ἐπιστήμονα ποῦ ἀσχολεῖται μὲ τὰ τρόφιμα. Θὰ πρέπει ἀκόμα νὰ προστεθεῖ, πὼς τὸ ἔργο εἶναι γραμμένο σ' ἀπλὴ καθαρεύουσα, ἀπόλυτα ἀντιληπτὴ, διακρίνεται δὲ γιὰ τὴν γλαφυρότητα καὶ τὴ σαφήνιά του. Ἀποτέλεσμα ὄλων αὐτῶν εἶναι, τὸ βιβλίο τοῦ καθηγητοῦ Πανέτσου, ἂν καὶ καθαρά ἐπιστημονικὸ, νὰ διαβάζεται πολὺ εὐχάριστα καὶ ξεκούραστα.

Τὸ σύγγραμμα τοῦ κ. Πανέτσου, ποῦ ἀποτελεῖ τὸ ἔργο τῆς ζωῆς του, εἶναι προϊόν μιάς ἐπιστημονικῆς καὶ συγγραφικῆς ἐμπειρίας μεγαλύτερης τῆς 20ετίας.

Ἡ ἔλλειψη ἑνὸς τέτοιου βιβλίου ἀπὸ τὸν ἐπιστημονικὸ (κτηνιατρικὸ καὶ μὴ) ἐλληνικὸ χῶρο ἦταν πάρα πολὺ ἔντονη. Ἔτσι, ὁ κ. Πανέτσος, μὲ τὸ ἔργο του αὐτὸ, προσφέρει ἀνυπολόγιστη βοήθεια καὶ σημαντικώτατη ὑπηρεσία στοὺς ἔλληνες ἐπιστήμονες καὶ στὴ γενιά ποῦ σπουδάζει.

Τὸ μέγιστο ἀτύχημα τοῦ βιβλίου αὐτοῦ εἶναι, πὼς βρίσκεται γραμμένο σὲ μιὰ σπουδαία μὲν γλῶσσα (τὴν ἐλληνικὴ), ἡ ὁποία ὅμως δυστυχῶς δὲν μπορεῖ νὰ διαβασθεῖ ἀπὸ τὸ ἀλλοδαπὸ ἐπιστημονικὸ κοινό. Αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ καθόλου ὑπερβολὴ γιατί, σήμερα στὸ διεθνὴ χῶρο τὰ εἰδικὰ βιβλία τοῦ τύπου αὐτοῦ, μετριοῦνται στὰ δάκτυλα τοῦ ἑνὸς μόνο χεριοῦ.

Καὶ ἀπὸ τίς θέσεις αὐτὲς ἂν κριθεῖ τὸ βιβλίο τοῦ κ. Πανέτσου, μὲ ἰδιαιτέρη ἱκανοποίηση βλέπει κανεὶς, πὼς ἡ ἐλληνικὴ κτηνιατρικὴ ἐπιστῆμη ὀφείλει εὐγνωμοσύνη στὸν συγγραφέα, ὁ ὁποῖος μὲ τεράστιες, πολὺχρονης προσπάθειες καὶ μόχθο πέτυχε νὰ δημιουργήσῃ ἕνα ἔργο ποῦ ἐπιστημονικά, ἄνετα στέκεται πάρα πολὺ ψηλά, καὶ προβάλλει τὴν ἐλληνικὴ ἐπιστῆμη.

Εἶναι βέβαιο ὅτι μὲ τὸ βιβλίο αὐτὸ θὰ ἀνατραφοῦν ἐπιστημονικά ἀκόμα πολλὲς γενεὲς κτηνιάτρων καὶ γιὰ πολλὰ χρόνια τὸ ἔργο αὐτὸ θὰ ἀποτελεῖ τὸ

μοναδικό ελληνικό κλασικό σύγγραμμα και ένα από τα λίγα ξενόγλωσσα που υπάρχουν στον τομέα της υγιεινής τών τροφίμων.

Σ.Α. Γεωργάκης
Καθηγητής

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

NEWS

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Το επόμενο (28^ο) Διεθνές 'Επιστημονικό Συνέδριο για την 'Αναπαραγωγή και Τεχνητή Σπερματέγχυση τών ζώων θα λάβει χώραν στο Wels τής Αυστρίας κατά τò χρονικό διάστημα από 27 έως 29.9.1979.

Κύρια θέματα που θα ανακοινωθούν είναι:

1. Νεοαποκτηθείσες γνώσεις γύρω από τήν γενετική τών ζώων.
2. Νέες μέθοδοι διαγνώσεως και θεραπείας αναπαραγωγικών άνωμαλιών στά βοοειδή, χοίρους και άλλα.
3. 'Επίδραση τής διατροφής, τού ένσταυλισμού και management στην αναπαραγωγή τών βοοειδών και χοίρων.

Οί ένδιαφερόμενοι μπορούν ν' άπευθύνονται στην παρακάτω Δ/ση:
Bundesanstalt für künstliche Besamung der Haustiere.

Postfach 121, Austrasse 10, A-4601 Wels/Thalheim. Telef. (07242) 7012.

Ευάγγ. Παπαδόπουλος

ΙΔΡΥΣΗ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΖΩΟΝΟΣΩΝ

'Υπό τήν αιγίδα τού Παγκοσμίου 'Οργανισμού 'Υγείας ίδρύεται στην 'Αθήνα, με συμμετοχή τής Αίγυπτου, Βουλγαρίας, Γιουγκοσλαβίας, Λιβύης και Τουρκίας, Μεσογειακό Κέντρο Καταπολεμήσεως Ζωονόσων, σκοπός τού όποιου είναι ή διακρατική έπιστημονική συνεργασία τών Κρατών Μελών στην καταπολέμηση τών κυριωτέρων Ζωονόσων που ένδημούν στην Λεκάνη τής Μεσογείου καθώς και τών τροφογενών άσθενειών.

Στίς 21-23 Νοεμβρίου 1978 πραγματοποιήθηκε στην 'Αθήνα ή πρώτη σύσκεψη τής Συντονιστικής 'Επιτροπής τού Κέντρου και λήφθηκαν διάφορες αποφάσεις σχετικά με τήν όργάνωση και λειτουργία τού 'Ιδρύματος.